

Doet de Heilige Geest echt dingen in de wereld?

door Greg Mackie

Opmerking: Dit is een herziene en uitgebreide versie van een Q & A- vraag en antwoord van de cursus die op de website van The Circle of Atonement te zien is (zie www.circleofa.org).

Disclaimer: Ik heb deze vertaling gemaakt voor studenten die de Engelse taal onvoldoende machtig zijn om de originele tekst op de website van The Circle of Atonement te lezen. Ik ben echter geen gekwalificeerder vertaler en kan dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de juistheid van mijn vertaling. Het beste is sowieso altijd terug te vallen op de Cursus zélf en op de leiding door de Heilige Geest. Simon Schoonderwoerd (versie 4 sept 2018)

De vraag of de Heilige Geest in de wereld handelt, is van cruciaal belang, omdat deze een directe invloed heeft op ons begrip van Gods relatie met de wereld en onze relatie met God. Heeft God actief op de scheiding gereageerd door de Heilige Geest te creëren, een liefhebbend wezen dat letterlijk een plan heeft voor de redding van de wereld en ons helpt dat plan tot bloei te brengen door onze gedachten, woorden en daden actief te begeleiden als we het Hem toestaan? Of weet God niet eens van de scheiding, in welk geval de Heilige Geest gewoon een illusoir afgesplitst deel van onze eigen denkgeest is, een metaforisch symbool voor de nagedachtenis van God die we in onze droom van scheiding brachten, een herinnering die geen plan heeft of ons op een of andere manier actief helpt, maar is het gewoon een baken in de duisternis dat passief de weg terug naar ons ware huis verlicht?

Het is duidelijk dat dit twee dramatisch verschillende visies zijn van God en de Heilige Geest. De eerste is het standpunt van The Circle; het tweede is het standpunt van Ken Wapnick. (Dit, in ieder geval, is onze mening, gebaseerd op Wapnick's oeuvre.) Volgens The Circle handelt de Heilige Geest *zeker* in de wereld; volgens Wapnick is dat zeker *niet* het geval. Dit is waarschijnlijk een van de belangrijkste verschillen tussen onze visie op de Cursus en Wapnick's.

Omdat de opvattingen van Wapnick zo invloedrijk zijn in de Cursus-gemeenschap, dachten we dat het nuttig zou zijn om zijn visie op deze vraag te vergelijken met die van The Circle. In dit artikel zal ik eerst de positie van The Circle over deze kwestie en onze redenen om hieraan vast te houden presenteren, en vervolgens de positie van Wapnick (inclusief citaten uit zijn werken) en onze redenen om het daarmee oneens te zijn. Sommige van de eindnoten bevatten aanvullende informatie, dus lees die ook. Ik hoop dat dit artikel de cursisten helpt bij hun eigen inspanningen om te ontdekken waar *Een Cursus in Wonderen* voor staat over dit cruciale onderwerp.

The Circle's opvatting: De Heilige Geest *doet* dingen in de wereld

Wapnick en wij zijn het er waarschijnlijk over eens dat de oplossing van dit probleem neerkomt op een heel eenvoudige vraag: wat zegt de *Cursus* erover? We verschillen eenvoudig van mening over hoe je kunt interpreteren wat De Cursus daarover zegt. In een notendop, de redenen van de cirkel om aan te nemen dat de Heilige Geest echt handelt in de wereld kunnen teruggebracht worden tot de volgende twee punten: 1) De Cursus stelt zeer duidelijk dat de Heilige Geest dingen doet in de wereld, en 2) De Cursus biedt geen reden om aan te nemen dat ze deze uitspraken niet letterlijk bedoelt. In mijn presentatie van de visie van de Cirkel, zal ik dus gewoon Cursusmateriaal presenteren dat beschrijft hoe de Heilige Geest in de wereld handelt, materiaal dat we vrij letterlijk nemen.

Voordat ik dit doe, wil ik echter verduidelijken hoe ik de vraag die hier wordt gesteld, begrijp en wat ik bedoel met het antwoord dat ik presenteer. Zoals ik het begrijp, betekent de vraag in feite: "Doet de Heilige Geest actief dingen in de wereld in dezelfde zin dat wij, de leden van het Zoonschap, actief dingen doen in de wereld?" Dit is wat ik denk dat de meeste mensen bedoelen als ze vragen of de Heilige Geest dingen in de wereld doet. Dus terwijl ik weet dat de Cursus leert dat de wereld een illusie is en dat er daarom geen *echte* handelingen plaatsvinden in de wereld, is de vraag die ik hier behandel, of de Heilige Geest al dan niet *in de illusie* handelt. In de visie van The Circle op de leringen van de Cursus, handelt Hij wel binnen illusie, in dezelfde zin die geldt voor iedereen in het Zoonschap. Dit is wat we bedoelen als we zeggen dat de Heilige Geest dingen in de wereld doet.

Met die verduidelijking zou ik nu enkele redenen willen geven voor de visie van The Circle.

Onze redenen om te geloven dat de Heilige Geest dingen in de wereld doet

Terwijl de Cursus ons vertelt dat de belangrijkste functie van de Heilige Geest is om ons ware waarneming te leren - met andere woorden, om ons te helpen ons denken te veranderen, niet onze externe wereld - vertelt ze ons ook duidelijk dat werken binnen de wereld van de vorm één van de manieren die de Heilige Geest gebruikt om onze denkkeest te veranderen. De Heilige Geest Zelf heeft vorm aangenomen om ons in deze wereld te onderwijzen ([zie VvT-6.1: 4](#)), en Hij gebruikt de vormen van de wereld voor Zijn onderwijsdoel. In feite is er letterlijk geen vorm in deze wereld die Hij *niet* voor dit doel *kan* gebruiken:

Alles wat jij gemaakt hebt kan de verlossing gemakkelijk en goed van dienst zijn. De Zoon van God kan geen keuze maken die de Heilige Geest niet te zijner gunste- en niet tégen hem- kan aanwenden. ([T-25.VI.7: 4-5](#))

En zo laat de Cursus telkens zien dat de Heilige Geest dingen zoals tijd, lichamen, relaties, situaties, woorden, enz. gebruik als middel om de lessen van redding te onderwijzen. In feite is de Cursus, ook een vorm die door de Heilige Geest via Jezus in de wereld is gebracht - zelf een uitstekend voorbeeld van de Heilige Geest die vorm gebruikt als leermiddel.

Waarom gebruikt Hij vorm als een leermiddel? Omdat wij die toegewijd zijn aan het ego een zware investering doen in de vormwereld die het ego heeft gemaakt. Vorm is waar wij in geloven; het is een taal die we kunnen begrijpen. Daarom heeft de Heilige Geest, om een effectieve Leraar te zijn, "nodig om te gebruiken wat het ego heeft gemaakt, om het tegengestelde te onderwijzen van wat het ego heeft" geleerd "" ([T-7.IV.3: 3](#)). Hij moet de wereld van vorm *gebruiken* als een middel om ons te leren hoe de wereld van vorm te *overstijgen*.

Niet alleen gebruikt de Heilige Geest vorm om *ons* te onderwijzen, maar Hij gebruikt het ook om ons in staat te stellen om *anderen* te onderwijzen. Dit is een belangrijke nadruk in de Cursus. Als we onze functie van het uitbreiden van gehele waarneming aan anderen willen vervullen, moeten we dat doen in een taal die *zij* kunnen begrijpen. Om de boodschap te krijgen, hebben ze "een lichaam nodig dat ze kunnen zien, een stem die ze verstaan en waarnaar ze luisteren, zonder de angst waarop de waarheid in hen zou stuiten" ([H-12.3: 5-6](#)). En dus begeleidt de Heilige Geest ons in het gebruiken van vormen, zoals het lichaam, om te communiceren met diegenen die de boodschap van verlossing op een concrete, tastbare manier moeten ontvangen.

Als de Heilige Geest inderdaad in de wereld van vorm werkt, wat doet Hij dan precies? De volgende punten zijn een lijst van enkele dingen die de Cursus expliciet zegt dat de Heilige Geest doet (of heeft gedaan) in de wereld:

Hij heeft ons Gods verlossingsplan gegeven, inclusief een script voor onze hele reis door de wereld.

Het plan voor verlossing (ook wel het plan van de verzoening genoemd) is Gods reactie op de scheiding, en ons wordt verteld dat de Heilige Geest de functie heeft "het Verzoeningsplan aan ons te brengen" ([VvT-6.2: 1](#)). De inhoud van dat plan is vergeving, de aardse weerspiegeling van de vormloze liefde van God. Maar omdat we geloven in een wereld van vorm, heeft het plan ook vorm gekregen. In feite wordt ons verteld dat de Heilige Geest het draaiboek van de verlossing heeft geschreven (zie [W-pl.169.9: 3](#)) voor alles wat er in de wereld gebeurt. [1] Absoluut niets wordt aan het toeval overgelaten ([H-9.1: 3](#)). Hoewel dit op het eerste gezicht pijnlijk beperkend lijkt, is het uiteindelijk zeer geruststellend, zoals de volgende passage ons laat zien:

Wat zou je niet kunnen aanvaarden, als je maar wist dat alles wat plaatsvindt, alle gebeurtenissen in verleden, heden en toekomst, liefdevol gepland zijn door Degene wiens enig doel jouw welzijn is? ([W-pl.135.18: 1](#))

De Heilige Geest wordt door de hele Cursus heen beschreven als Degene die ons het antwoord op de afscheiding geeft en ons het Verzoeningsplan brengt, waarbij Hij ons specifieke aandeel daarin vastlegt en ons precies laat zien wat dat inhoudt. ([VvT-6.2: 1](#)). Aangezien de inhoud van het plan vergeving is, is onze algemene functie in dat plan ook vergeving - in de eerste plaats om vergeving aan anderen uit te breiden. Maar omdat ieder van ons verschillend is op het niveau van vorm, heeft de Heilige Geest eenieder van ons een bepaalde vorm gegeven waarin we onze functie van vergeving moeten vervullen:

Dat is de manier waarop de Heilige Geest vriendelijk naar speciaalheid kijkt, waarop Hij wat jij gemaakt hebt aanwendt om te genezen in plaats van te schaden. Aan ieder geeft Hij een speciale functie in de verlossing die alleen hij vervullen kan, een rol voor hem alleen. ([T-25.VI.4: 2](#))

Onze speciale functie is de specifieke vorm die onze vergeving in de wereld inneemt, een vorm die op unieke wijze past bij onze individuele persoonlijkheden, talenten en levensomstandigheden (zie [T-25.VII.7: 1-3](#) en [W-pl.154.2: 1-2](#)). Kortom, het is het specifieke deel dat ieder van ons is toegewezen in Gods plan voor redding.

Onze speciale functie kan een grote verscheidenheid aan vormen aannemen. Helen en Bill hadden bijvoorbeeld de speciale functie om de cursus op te schrijven. Een onderdeel van de speciale functie van Bill was om leraar in het klaslokaal te zijn. [2] In het cursusmateriaal bespreekt het Handboek de functies van leraar van leerlingen en genezer van patiënten, en het supplement *Psychotherapie* bespreekt de functie van psychotherapeut. Dit zijn allemaal voorbeelden van vormen die onze speciale functie zou kunnen aannemen, hoewel er natuurlijk nog talloze andere zijn. Het belangrijkste punt is dat eenieder van ons een speciale functie heeft toegewezen door de Heilige Geest, wat het ook mag zijn.

Hij kiest de mensen die we moeten helpen als onderdeel van onze speciale functie in de wereld en brengt ons in contact met hen.

De Cursus is duidelijk dat letterlijk elke ontmoeting met een andere persoon vooraf is geregeld door de Heilige Geest. Hier is bijvoorbeeld een beschrijving van hoe de leraar van God de mensen ontmoet die hij moet onderwijzen:

Voor iedere leraar van God omvat het plan daarom de noodzaak dat heel specifieke contacten worden gelegd. Verlossing kent geen toeval. Zij die elkaar moeten ontmoeten zullen elkaar ontmoeten, ([H-3.1: 5-7](#))

Een latere verwijzing in de handleiding zegt dat zelfs het specifieke doel voor elk contact van tevoren is vastgelegd: "Niet één persoon die hij nodig heeft is afwezig, niet één persoon wordt gezonden met

een leerdoel dat niet al werd vastgelegd, en deze zelfde dag kan worden geleerd." (H-16.1: 7) . Het komt erop neer dat onze speciale functie altijd een manier is om andere mensen te helpen, en de Heilige Geest brengt ons samen met diegenen die het meest zullen profiteren van onze specifieke vorm van hulp.

Hij geeft ons alle fysieke dingen en omstandigheden die we nodig hebben om onze speciale functie in de wereld te vervullen.

Voor sommige cursisten lijkt het bijna heiligschennis om te suggereren dat de Heilige Geest ons letterlijk *dingen* geeft . Toch zegt de Cursus ondubbelzinnig dat Hij ons materiële bezittingen verschaft (zie [T-13.VII.12: -13](#)) en geld (zie P-3.III.1,4-6). Bovendien zorgt Hij voor de omstandigheden van ons leven, inclusief het tot stand brengen van ontmoetingen met specifieke mensen (zoals we hierboven hebben gezien) en het arrangeren van onze levenssituaties (zie [T-20.IV.8: 1-8](#)).

Ik wil iets meer vertellen over [T-13.VII.12: -13](#) , omdat ik heb gehoord dat sommige cursisten beweren dat deze passage niet verwijst naar *materiële* zaken, maar naar *spirituele* zaken zoals vrede, vergeving, etc. Als we de passage en de paragrafen die er onmiddellijk aan voorafgaan onderzoeken, kunnen we zien dat dit eenvoudig niet het geval is. De "dingen" waarnaar hier wordt verwezen (alle verwijzingen in deze paragraaf zijn afkomstig van [\(T-13.VII\)](#)) worden beschreven als dingen die we in winkels kopen (1: 3), dingen die we op aarde nodig hebben (10: 4), dingen die in bezit of bezeten kunnen zijn (10: 10-12), dingen die het ego voor redding wil (10:11) , dingen die we op tijd nodig hebben en vernieuwd moeten worden (12: 4), dingen die tegemoet komen aan tijdelijke behoeften (12: 6), dingen waar de Heilige Geest niet in investeert en die niet benadrukt (12: 7, 13: 2), en dingen die door ons *kunnen* worden gebruikt "ten behoeve van het blijven hangen in de tijd", maar dat hoeft niet omdat de Heilige Geest dit kan voorkomen (12: 7). Gezien deze beschrijvingen, hoe kunnen deze dingen dan mogelijk spirituele zaken zijn zoals vrede en vergeving? Er is maar één klasse dingen die bij al deze beschrijvingen past: *materiële* zaken.

Natuurlijk geeft de Heilige Geest ons geen dingen om onze ego behoeften te dienen; Hij is geen goddelijke butler van ons die op afroep beschikbaar is, die wereldse spulletjes levert om onze ego's vet en gelukkig te houden. Integendeel, Hij geeft ons alleen dingen om ons in staat te stellen onze speciale functie in Gods plan voor redding te vervullen. Dus, het verrassende antwoord op de vaak gestelde vraag of de Heilige Geest parkeerplaatsen manifesteert, is: "Ja, dat doet hij, *als* het Gods plan dient."

Hij geeft ons gedetailleerde richtlijnen voor al onze beslissingen en al onze acties in de wereld.

In de visie van de Cursus zijn we absoluut niet in staat om zelf de juiste beslissingen te nemen. Ons beperkte menselijke oordeel is gewoon niet toereikend voor de taak. Daarom hebben we een gids nodig waarvan het oordeel *onbeperkt is* , een gids die beslissingen *voor* ons kan nemen. Die gids is natuurlijk de Heilige Geest.

Keer op keer wordt ons verteld ons oordeel los te laten en het oordeel van de Heilige Geest toe te staan het te vervangen. Een volledige sectie van de *Handleiding voor leraren* ([H-10](#)) is gewijd aan dit onderwerp. En hoewel de belangrijkste rol van de Heilige Geest is om onze *perceptie* van de wereld te sturen, is de Cursus duidelijk dat Hij ook specifiek onze *acties* in de wereld moet leiden. In feite gaat de Cursus zo ver om te zeggen dat Jezus - door wie de Heilige Geest werkt - al onze handelingen automatisch zal *sturen* als we hem toestaan onze gedachten te leiden (zie [T-2.VI.2: 8-9](#)). Tijdens de Cursus wordt ons heel expliciet verteld dat als we ons tot de Heilige Geest wenden, Hij ons zal zeggen " *wat ik moet doen en waarheen ik moet gaan, tegen wie ik moet spreken en wat ik hem moet zeggen, welke gedachten ik moet denken en welke woorden ik de wereld geven moet.* " ([W-pII.275.2:](#)

[3](#) ; zie ook [T-2.VA18: 4-5](#) , [W-pl.71.9: 3-5](#) , en [W-pl.rVI.In.7: 2](#)). Hij zal ons niet alleen vertellen wat we moeten doen, maar Hij zal het zelfs "voor [ons] doen" ([T-14.IV.6: 6](#)) . Het kan niet duidelijker worden. Het lijkt geen twijfel dat de Cursus de Heilige Geest toont die dingen in de wereld doet.

De mening van Ken Wapnick: de Heilige Geest doet *geen* dingen in de wereld [\[3\]](#)

Ondanks al het bewijs dat hierboven is gepresenteerd voor de activiteit van de Heilige Geest in de wereld, heeft Wapnick een heel andere kijk op de Heilige Geest: "Hij doet niets actief." [\[4\]](#) Hij doet niet alleen actief iets in de wereld, maar Hij doet zelfs niet actief iets in onze *denkgeesten* ; zoals we hieronder zullen zien, is Hij geen echt Wezen en kan dus op geen enkele manier handelen.

Hoe komt Wapnick dan aan zijn standpunt gezien al bovenstaand bewijs? Het is zeker niet omdat hij niet op de hoogte is van het bewijsmateriaal. Hij ontkent niet dat de Cursus de Heilige Geest toont die dingen in de wereld doet. Wat hij ontkent, is dat die teksten *letterlijk* moeten worden genomen . Hij biedt verschillende redenen waarom de Cursus niet letterlijk de dingen bedoelt die er over de Heilige Geest worden gezegd, redenen die gebaseerd zijn op de onderliggende veronderstelling dat de Cursus onmogelijk deze dingen kan betekenen, gezien haar algemene gedachtesysteem. (We zullen die aanname hieronder in meer detail onderzoeken.)

Zoals ik al heb verduidelijkt, zijn we het niet eens met de visie van Wapnick. We kunnen geen enkel bewijs vinden in de Cursus om dit te ondersteunen. We kunnen niets vinden in haar algehele gedachtesysteem dat de mogelijkheid uitsluit dat de Heilige Geest in de wereld handelt. In feite maakt het gedachtenstelsel dat we in de Cursus zien, de activiteit van de Heilige Geest in de wereld absoluut onmisbaar voor onze redding.

Wapnick's redenen om te geloven dat de Heilige Geest geen dingen in de wereld doet, en onze redenen om het niet met hem eens te zijn

Voor het begin van deze verkenning van het standpunt van Wapnick, wil ik kort ingaan op een paar van de zaken die in mijn recente lezing van Wapnick's werk naar boven kwamen: Ten eerste, Wapnick doet af en toe uitspraken die suggereren dat de Heilige Geest wel degelijk iets *doet* in de wereld, in de vorm van het wijzen van de weg. Hier is een voorbeeld: "Onze *functie* in de wereld is daarom niet om de hongerigen te voeden, de onderdrukten te bevrijden, noch om een ander sociaal wenselijk doel te vervullen, hoewel *ons gedrag zeker zo geleid kan worden door de Heilige Geest* " [\[5\]](#) (nadruk in laatste zin is van mij).

Ik weet niet goed wat ik met dergelijke uitspraken aan moet. Het lijkt mij dat Wapnick zichzelf tegenspreekt. Wapnick kan beweren dat hij niet van plan is deze uitspraken letterlijk te nemen, maar dat ze in plaats daarvan geïnterpreteerd moeten worden in de context van zijn algehele lering dat de Heilige Geest niet handelt in de wereld. Dit is eigenlijk dezelfde manier waarop hij zegt dat we de uitspraken van de *Cursus* over de werking van de Heilige Geest in de wereld moeten interpreteren .

Dit lijkt mij echter een zeer verwarrende manier om verder te gaan. Waarom zou je in eenvoudige, letterlijke taal stellen dat de Heilige Geest gedrag leidt, terwijl je werkelijk gelooft dat Hij *het* gedrag *niet stuurt* ? Een dergelijke benadering zal immers ongetwijfeld tot misverstanden leiden. In elk geval zijn Wapnick's verwijzingen naar het gedrag van de Heilige Geest zeer zeldzaam. Zijn algemene houding ten opzichte van de Heilige Geest is overduidelijk en omvat niet het sturend gedrag van de Heilige Geest.

Ten tweede moet worden gezegd dat Wapnick op dit punt van gedachten lijkt te zijn veranderd. In zijn vroege werken, tot ongeveer het midden van de jaren 1980, onderwees hij duidelijk dat de

Heilige Geest wel degelijk handelt in de wereld. In het allereerste stuk dat Wapnick schreef over Een Cursus in Wonderen (*Christian Psychology in ACIM*), zegt hij bijvoorbeeld dat we van de Heilige Geest te weten moeten komen wat 'de specifieke functie die Hij voor ons heeft gereserveerd in zijn plan voor redding' is [\[6\]](#) Tevens stelt hij "en geef al onze problemen aan de Heilige Geest, ongeacht hun vorm, en ... vraag naar Zijn wijsheid voor alle vragen waarvoor we antwoorden nodig hebben." [\[7\]](#) Dan voegt hij eraan toe: 'Misschien lijkt het in eerste instantie het toppunt van arrogantie te zijn om te geloven dat de Heilige Geest zo nauw betrokken is bij de details van ons dagelijks leven.' [\[8\]](#) In *The Fifty Miracle Principles of 'A Course in Miracles'* (1985), zegt hij dat de Heilige Geest een Wezen is dat "kan functioneren in een wereld van symbolen [deze wereld]," [\[9\]](#) en "alle situaties en relaties kan gebruiken om ons die ene les te leren dat de afscheiding onwerkelijk is." [\[10\]](#)

De eerdere werken van Wapnick lijken zeker een beeld van de Heilige Geest te bieden dat veel meer gemeen heeft met de visie van Circle. Maar zoals ik al zei, hij lijkt echt van gedachten veranderd sinds de begindagen van zijn schrijven over de Cursus. Al zijn huidige werken benadrukken sterk dat de Heilige Geest op geen enkele manier dingen doet in de wereld, en het is zijn huidige standpunt waarop ik me nu verder zal richten.

Nu ik dit besproken heb geef ik hieronder cursief enkele van de belangrijkste argumenten van Wapnick voor het idee dat de Heilige Geest geen dingen in de wereld doet. Ik zal ook onze reactie op die argumenten presenteren.

De Heilige Geest doet geen dingen in de wereld omdat de wereld een illusie is.

Dit argument draait fundamenteel als volgt: de Heilige Geest kan niet *echt* handelen in de wereld, omdat er geen wereld is om *in* te handelen. De wereld is slechts een illusie in onze gedachten. Als de wereld een illusie is, dan moeten de schijnbare "handelingen" van de Heilige Geest in de wereld ook illusies zijn. Wapnick zegt het zo:

In feite doet de Heilige Geest of Jezus niets in de wereld, omdat alle correctie en genezing plaatsvinden op het niveau van de denkkeest. "Er is geen wereld!" [\[W-pl.132.6: 2\]](#) . [\[11\]](#)

Dit punt is volkomen logisch en we hebben er geen enkel bezwaar tegen in deze context. Vanuit het standpunt van de Cursus is de wereld inderdaad een illusie in onze denkkeest. Daarom zijn alle handelingen in de illusoire wereld, of ze nu van ons zijn of van de Heilige Geest, illusies. Daarom zijn we het volledig eens met Wapnick dat de Heilige Geest geen *echte* dingen in de wereld doet, net zoals *wij* geen echte dingen doen in de wereld.

Maar deze terechte constatering gaat niet echt op voor wat betreft de vraag die, naar mijn mening, de meeste mensen hebben wanneer ze vragen of de Heilige Geest dingen in de wereld doet. De vraag is niet of de daden van de Heilige Geest binnen de illusie echt zijn maar of hij iets doet binnen de illusie. Met andere woorden: doet de Heilige Geest actief dingen in de wereld in dezelfde zin dat wij, de leden van het Zoonschap, actief dingen doen in de wereld? De uiteindelijke realiteitsstatus van die dingen en van die wereld is niet echt relevant voor deze vraag. Daarom kan de illusoire aard van de wereld niet worden gebruikt om de gedachte te weerleggen dat de Heilige Geest dingen in de wereld doet.

De Heilige Geest doet geen dingen in de wereld, omdat zijn rol is om ons te helpen onze gedachten te veranderen, niet om ons in de wereld te leiden.

Dit hangt nauw samen met het eerste punt. Wapnick benadrukt dat de 'activiteit' van de Heilige Geest *alleen plaatsvindt* in onze denkkeest, niet in de wereld: 'We leren in de tekst dat het *niet* de rol

van de Heilige Geest is om ons te leiden in de wereld van *effecten* - de materiële wereld van specifieke kwesties- maar veeleer om ons te helpen onze gedachten over de *oorzaak* van onze problemen te veranderen: ons geloof in de realiteit van zonde en schuld. " [\[12\]](#) Hij citeert vaak de volgende passage uit de tekst als bewijs hiervoor:

Met mild gelach neemt de Heilige Geest de oorzaak waar, en kijkt niet naar de gevolgen. Hoe zou Hij anders jouw dwaling kunnen corrigeren, jij die de oorzaak volkomen over het hoofd hebt gezien? .. Jij beoordeelt gevolgen, maar Hij heeft hun oorzaak beoordeeld. En door Zijn oordeel zijn de gevolgen weggenomen . [\(T-27.VIII.9: 1-2,4-5\)](#)

Natuurlijk is het waar, zoals ik hierboven zei, dat de functie van de Heilige Geest is om ons ware waarneming te leren - om ons te helpen onze denkkeest te veranderen. Dat is waar deze passage over gaat. We denken dat de *oorzaak* van onze pijn een buitenwereld is die onafhankelijk is van onze eigen denkkeest, maar in feite is de buitenwereld slechts een *effect* dat wordt gegenereerd door de *echte* oorzaak van onze pijn: de schuld in onze eigen geest. De Heilige Geest weet dit en heeft de schuld in onze gedachten al ongedaan gemaakt door Zijn oordeel dat we niets schuldigs hebben gedaan. Deze passage moedigt ons aan om de echte oorzaak van onze pijn (de schuld in onze denkkeest) *en* het ongedaan maken van die oorzaak door de Heilige Geest te erkennen , zodat we onze denkkeest kunnen veranderen, onze schuld kunnen loslaten en onze pijn kunnen verlichten.

Maar hieruit volgt niet als vanzelfsprekendheid dat de Heilige Geest, omdat hij weet dat de oorzaak van onze pijn niet in de wereld ligt maar in onze denkkeest, niets in de wereld zou doen. Als deze passage zegt dat Hij "niet naar gevolgen kijkt", betekent dit niet dat Hij niets met effecten te maken heeft; het betekent eenvoudigweg dat Hij niet abusievelijk de oorzaak van onze pijn toewijst *aan* die effecten, zoals wij dat doen. Dit weerlegt op geen enkele manier alle reeds gepresenteerde bewijzen dat Hij dingen in deze wereld doet. En, zoals we in het volgende punt zullen zien, speelt Zijn activiteit in de wereld van effecten juist een rol bij het *faciliteren* van de verandering van denkkeest, wat het doel van de Heilige Geest is.

De Heilige Geest doet geen dingen in de wereld, want als Hij dat zou doen, zou dat de fout echt maken.

Dit is een belangrijk argument van Wapnick; hij zegt dat als God of Zijn afgezant in de wereld zouden handelen, ze "de hoofdrichtlijn van de Cursus zouden schenden" (om een term van *Star Trek* te gebruiken), die luidt om de fout niet echt te maken. " [\[13\]](#)

Mijn eerste antwoord op dit argument is dat Wapnick het Cursus idee om de fout echt te maken, radicaal heeft herdefinieerd. Ik ben op de hoogte van zes passages in de Cursus die min of meer direct naar dit idee verwijzen. [\[14\]](#) In elk van deze passages (gelezen in het licht van de onmiddellijke context ervan), betekent "de fout echt maken" de fouten van *andere mensen* tot echte zonden maken door je te concentreren op die fouten in onze denkkeest en ze te vergroten. Dit, zegt de Cursus, maakt vergeving onmogelijk omdat het zien van onze broeders als zondaars ons blind maakt voor de Christus in hen.

Maar volgens Wapnick is het echt maken van de fout - die hij in zijn geschriften heeft geherformuleerd als "de fout echt maken"; het aanvaarden van het idee dat er op neer komt dat de *fysieke wereld* echt is. In deze herinterpretatie verwijst het woord 'fout' niet langer naar de fouten van een andere persoon, maar naar "de fout" van de afscheiding en het universum van tijd en ruimte dat daaruit voortkomt. Welke ideeën maken de fout reëel, aldus Wapnick? Voornamelijk lijken ze neer te komen op: *elk idee dat suggereert dat activiteit in de wereld - zoals de activiteit van God of Zijn afgezanten - een belangrijke rol heeft in redding .*

Zoals je kunt zien, is het idee van de Cursus om fouten echt te maken en de versie van Wapnick ervan heel verschillend. Het idee van de Cursus drukt *praktische* bezorgdheid uit het blijven vasthouden aan fouten van anderen. Maar de versie van Wapnick gaat in op zijn *theologische* zorg om iets te vermijden dat lijkt te impliceren dat de wereld van tijd en ruimte echt is. De twee liggen behoorlijk ver uit elkaar. Wapnick koppelt "het echt maken van de vergissing" dat gebruikt wordt in de Cursus aan *zijn* interpretatie en stelt vervolgens dat de Cursus dezelfde theologische bedenkingen zou hebben als hijzelf. Hij doet het voorkomen dat deze "belangrijke opdracht" van de Cursus niet gaat over het focussen op de fouten van anderen, maar over het geloven van ideeën die lijken te impliceren dat de fysieke wereld echt is.

"Het niet echt maken van de fout", zoals Wapnick dit ziet, is dus zeer zeker niet "de belangrijkste opdracht" van de Cursus. De theologische bezorgdheid van Wapnick lijkt niet echt door de Cursus te worden gedeeld. De Cursus deelt zeker niet de theologische bezorgdheid van Wapnick over de Heilige Geest; Ik kan nergens in de Cursus iets ontdekken dat zoiets zou zeggen als: "Besef je wel dat wanneer je meent te zien dat de Heilige Geest in de wereld actief is dat dit automatisch betekent dat de wereld zelf echt is?" Integendeel, we hebben al gezien dat Zijn activiteit een prominente rol speelt in de redding. De Cursus zegt nooit dat een dergelijke activiteit onvermijdelijk zou betekenen dat dit de fysieke wereld echt zou maken.

In feite zijn er passages in de Cursus die aangeven dat de Heilige Geest in de fysieke wereld handelt juist om te bewijzen dat deze *onwerkelijk is*. Een voorbeeld staat in hoofdstuk 30, sectie VIII van de tekst. De tweede alinea van dat deel bespreekt een wonder dat een positieve uiterlijke verandering teweegbrengt in de levenssituatie van een broeder. Volgens die paragraaf is één krachtig effect van dat wonder en de externe verandering die het teweegbrengt het volgende:

Het wonder is het middel dat aantoont dat alle verschijningsvormen kunnen veranderen .. Het wonder is het bewijs dat hij [jouw broeder] niet door enige vorm van verlies of lijden gebonden is, omdat dit zo makkelijk kan worden veranderd. Dit toont aan dat het nooit werkelijk was, en niet uit zijn werkelijkheid kan voortkomen. [\(T-30.VIII.2: 2,6-7\)](#)

Met andere woorden, het wonder verandert externe situaties, en bewijst daarmee dat die uiterlijke situaties slechts illusoire verschijningen zijn, geen werkelijkheid. We worden dus gered van die verschijningen.

Denk aan de implicaties daarvan. Wonderen komen van de Heilige Geest: "Wie geeft alle wonderen" [\(T-30.VIII.4: 7\)](#). Hun primaire resultaat is een verandering van geest, maar ze produceren ook positieve externe effecten. En deze externe effecten zijn niet alleen aangename bijproducten van wonderen, maar vervullen in feite een vitale rol bij het versterken van die verandering van de denkkeest: ze bewijzen de onwerkelijkheid van de schijn. Daarom is het resultaat van de interventie van de Heilige Geest in de wereld (door de externe effecten van de wonderen die Hij geeft) dat de fysieke wereld tentoongesteld wordt als *onwerkelijk*. Dit is reden genoeg om het idee te verwerpen dat de Heilige Geest geen dingen in de wereld kan doen omdat dat dit zogenaamd automatisch de vergissing echt zou maken.

De Heilige Geest doet geen dingen in de wereld; als we geloven dat Hij het doet, vallen we in de val van 'geestelijke speciaalheid'.

Volgens Wapnick is het geloof dat de Heilige Geest dingen in de wereld doet niet alleen onjuist, maar is het eigenlijk een stiekeme egotruc om ons ertoe te brengen deel te nemen aan wat hij 'spirituele speciaalheid' noemt. [\[15\]](#) Volgens hem is het geloof dat de Heilige Geest dingen in de wereld doet gewoon de onverzadigbare drang van het ego om speciaal te zijn, vermomd in een 'vergeestelijkte'

vorm. In het bijzonder is het zien van de Heilige Geest als een persoonlijk Wezen dat "speciaal [ons] heeft gekozen om *heilig, bijzonder en heel belangrijk werk* in deze wereld te doen" [\[16\]](#) niets meer dan de laatste poging van het ego om de vergissing echt te maken, om zijn speciaalheid te verdedigen tegen de dreiging van de boodschap van de Cursus die het ego juist ongedaan wil maken. Daarom, concludeert Wapnick, moeten we eigenlijk helemaal geen leiding over onze functie vragen: "Gericht zijn op het horen van Jezus of de Heilige Geest maakt je vatbaar op voor een pijnlijke val, want zo'n praktijk onderschat op grove wijze de onbewuste investering in de werkelijkheid van het gedachtesysteem van het ego van speciaalheid." [\[17\]](#)

Zeker, het idee dat we een speciale functie in de wereld hebben, kan een vruchtbare voedingsbodem zijn voor ego-gebaseerde speciaalheid. Maar om te zeggen dat dit idee altijd uit de koker van het ego komt, is een klassiek geval van het weggooien van de baby met het badwater. Zoals we hierboven zagen, zegt de Cursus duidelijk dat de Heilige Geest ons een speciale functie in de wereld *heeft* gegeven. In plaats van een ego-val te zijn, is deze speciale functie, in de woorden die eerder werden gebruikt, "*Dat is de manier waarop de Heilige Geest vriendelijk naar speciaalheid kijkt, waarop Hij wat jij gemaakt hebt aanwendt om te genezen in plaats van te schaden. Aan ieder geeft Hij een speciale functie in de verlossing die alleen hij vervullen kan, een rol voor hem alleen.*" [\(T-25.VI.4: 1-2\)](#) . Het is de herinterpretatie door de Heilige Geest van ons verlangen naar speciaalheid, waarin Hij het van een ego-val omzet in een middel om Gods plan te dienen.

Jezus wil het idee van een speciale functie helemaal niet ontmoedigen, integendeel; hij wil ons juist laten weten dat we wel hiermee te maken hebben omdat "[onze] rol is essentieel voor Gods verlossingsplan" [\(W-pl.100. Titel\)](#) . Als we het idee dat de Heilige Geest ons een speciale functie heeft gegeven en dat Hij ons helpt in de wereld om die functie te vervullen volledig afwijzen, zal het de verwoestende uitwerking hebben dat we ons aandeel in Gods plan verwerpen. Ironisch genoeg zullen we, wanneer we proberen te ontsnappen aan 'spirituele speciaalheid', eindigen in de handen van het ego.

De Heilige Geest doet geen dingen in de wereld omdat alleen onze eigen denkgeesten echt dingen doen; de Heilige Geest lijkt alleen maar dingen te doen.

Dit is de verklaring van Wapnick voor de vele passages in de Cursus die aangeven dat de Heilige Geest dingen doet in ons leven. Zulke passages zijn naar zijn mening niet bedoeld om letterlijk te worden genomen, maar ze weerspiegelen eenvoudig "... de *ervaring* binnen onze gespleten denkgeest van de abstracte Aanwezigheid van Gods Liefde." [\[18\]](#) In werkelijkheid zegt Wapnick dat alleen onze eigen denkgeest werkelijk iets doet; het *lijkt* alleen alsof de Heilige Geest dingen voor ons doet. [\[19\]](#)

Wapnick gebruikt de volgende analogie om zijn punt te maken: net zoals het onze ervaring is dat de zon beweegt, terwijl in feite de aarde rond een (relatief) onbeweeglijke zon beweegt, zo is het ook onze ervaring dat de Heilige Geest "beweegt" en dingen voor ons doet terwijl eigenlijk onze *geest* "beweegt" in relatie tot de "onbeweeglijke" Aanwezigheid van Gods Liefde. [\[20\]](#) Dus wat de activiteit van de Heilige Geest in de wereld lijkt te zijn, is in werkelijkheid een misleiding door het ego van onze denkgeest, die *onze* verandering van geest interpreteert als zou de Heilige Geest dit voor ons gedaan hebben. [\[21\]](#)

Het probleem met deze theorie is dat het absoluut geen steun vindt in de Cursus. Natuurlijk, onze geest "beweegt", maar dat doet de Heilige Geest ook. Denk aan de tekst uit het Tekstboek die ik hierboven citeerde, waarin staat dat de Heilige Geest ons niet alleen zal zeggen wat we moeten doen, maar dat Hij "het ook voor [ons] zal doen" [\(T-14.IV.6: 6\)](#) . Wapnick's idee dat de Heilige Geest

niets doet, lijkt niet gebaseerd te zijn op bewijsmateriaal uit de Cursus, maar op zijn eigen logica, geworteld in het idee dat ik in het volgende punt zal bespreken.

De Heilige Geest doet geen dingen in de wereld omdat God niet eens weet heeft van de afscheiding.

Volgens Wapnick doet de Heilige Geest niets, omdat het "fundamenteel metafysische uitgangspunt van de Cursus is dat God niet eens weet heeft van de droom". [22] Dit idee staat centraal in Wapnick's visie op de Cursus: "Deze God [de God van de Cursus] weet niet eens van de afscheiding ... en kan en kan er dus niet op antwoorden." [23] Daarom kon God onmogelijk een wezen als de Heilige Geest hebben gecreëerd als reactie op de afscheiding. Langs deze lijn denkend, is het vanzelfsprekend dat Hij geen Wezen creëerde dat daadwerkelijk kon *handelen* binnen de illusoire wereld van afscheiding.

Maar de Cursus zegt nooit echt dat God geen weet heeft van de afscheiding. In feite zijn er twee passages die direct iets anders zeggen. De ene is [T-6.V.1: 5-8](#) ; de andere is de volgende:

Maar zolang jij je rol in de schepping niet vervult, is Zijn [Gods] vreugde niet compleet omdat de jouwe incompleet is. En dit weet Hij. Hij weet het in Zijn eigen Wezen, en in de ervaring daarvan van Zijn Zoons ervaring. Het voortdurend uitvloeien van Zijn Liefde wordt belemmerd wanneer Zijn kanalen gesloten zijn, en Hij is eenzaam wanneer de denkkeesten die Hij geschapen heeft niet ten volle met Hem communiceren.. ([T-4.VII.6: 4-7](#) Onderstropping door mij)

Het is duidelijk dat deze passage ons vertelt dat God weet dat we op de een of andere manier onze denkkeest hebben afgesneden van Hem - of ons *bewustzijn* op zijn minst hebben afgesneden van Hem. Wapnick kan deze passage als metafoor afdoen, maar wij bij The Circle vinden dat heel moeilijk om te doen. Een metafoor doet meestal denken aan een specifiek concreet beeld, een afbeelding die een meer abstract idee vertegenwoordigt of symboliseert. Een voorbeeld van de Cursus zou de metafoor zijn om je broeder lilies te geven, wat staat voor vergeving. Maar deze passage bevat die taal niet; in plaats daarvan spreekt het in abstracte bewoordingen over dingen als Gods Wezen, kennis en ervaring- taal die meer filosofisch, theologisch en metafysisch van aard is. De twee zinnen die ik benadrukte, lijken veel meer op de technische taal van de abstracte theologie dan de kleurrijke taal van concrete beeldspraak; ze zijn meer metafysica dan metaforen. Daarom hebben we alle reden om te geloven dat deze passage het letterlijke onderwijs van Jezus betreft over de aard van God, een les waarvan hij wil dat we deze serieus nemen als een uitleg van de theologie van de Cursus.

Naar onze mening is deze passage (samen met [T-6.V.1: 5-8](#)) een sterk bewijs dat God van de afscheiding op de hoogte is en daarom daarop zou kunnen reageren door een Wezen te scheppen dat in staat is om binnen de illusie van de afscheiding te handelen. Inderdaad eindigt [T-6.V.1: 5-8](#) met een verklaring dat God er *wel* op *heeft* gereageerd: "En dus dacht Hij: 'Mijn kinderen slapen en moeten worden gewekt'" ([T-6.V.1: 8](#)) . [24]

De Heilige Geest doet geen dingen in de wereld omdat Hij slechts een illusie is.

Dit punt volgt op het vorige. Want als de Heilige Geest geen wezen is dat door God geschapen is als reactie op de afscheiding, wat is Hij dan precies? Het is duidelijk dat Hij niet echt iets substantieels kan zijn. Wapnick zegt in feite dat "de Heilige Geest een illusie is". [25] Een van de passages uit de Cursus die hij aandraagt als bewijs voor deze nogal verrassende bewering dat de Heilige Geest slechts 'een symbool en geen realiteit' is [26] is deze uit de Handleiding:

Zijn Stem is de Stem namens God, en heeft daarom vorm aangenomen. Deze vorm is niet Zijn werkelijkheid, die God alleen kent, samen met Christus, Zijn werkelijke Zoon, die deel is van

Hem... En dan is de Stem verdwenen, en neemt ze niet langer vorm aan, maar keert terug naar de eeuwige vormloosheid van God ([C-6,1: 4-5,5: 8](#))

De bewering van Wapnick berust blijkbaar op de regels in deze passage die verwijzen naar de onwerkelijkheid van de vorm van de Heilige Geest en het feit dat Zijn gedaante zal verdwijnen zodra de droom voorbij is. Maar hoewel deze regels zeggen dat de *vormen die* Hij neemt onwerkelijk zijn (zoals alle vormen zijn), zeggen ze zeker niet dat *Hij* onwerkelijk is. Integendeel, we zien in deze passage een directe verwijzing naar "Zijn werkelijkheid, die God alleen samen met Christus kent."

Bovendien staat in dit hoofdstuk van de Cursus (VvT-6) dat de Heilige Geest "een schepping is van de Ene Schepper, creërend met Hem en naar Zijn gelijkenis of geest", een schepping die "eeuwig is" (1: 2). Een eeuwige schepping van God is per definitie echt. In deze sectie wordt de Heilige Geest beschreven als een echt wezen dat in de wereld werkt (zie vooral 2: 1). Hij doet dit om Zijn "dubbele functie" (3: 2) te vervullen als een brug tussen de kennis van de Hemel en de waarneming van de wereld: "Hij weet het omdat Hij een deel van God is; Hij neemt waar omdat Hij gezonden was om de mensheid te verlossen" (3: 3). En hoewel zijn *vorm* zal verdwijnen als de droom voorbij is, verzekert de Cursus ons elders dat Hij voor eeuwig bij ons zal blijven in de Hemel wanneer de droom is afgelopen:

De Heilige Geest zal bij de Zonen van God blijven om hun scheppingen te zegenen en die in het licht van de vreugde te bewaren. ([T-5.1.5: 5-7](#)).

Het is eerder zo dat de passage die Wapnick hier citeert niet de Heilige Geest weergeeft als een illusie maar als een *echt, eeuwig wezen* dat *illusoire, tijdelijke vormen* aanneemt om zijn functie te vervullen om te bemiddelen tussen de realiteit van de hemel en onze illusoire wereld. [\[27\]](#)

De Heilige Geest doet geen dingen in de wereld omdat Hij slechts de herinnering aan God is.

Wat is de aard van de illusie die in het vorige punt is beschreven? Volgens Wapnick is de Heilige Geest eenvoudigweg "de herinnering aan Gods liefde en de ware Identiteit van de Zoon als Christus die hij met zich mee droeg in zijn droom." [\[28\]](#) Hij is "een verre herinnering aan onze Bron", [\[29\]](#) een herinnering die ons troost in de droom van scheiding, net zoals de herinnering aan een geliefde persoon ons troost wanneer we ons eenzaam voelen en afgesneden van ons aardse thuis. We ervaren deze herinnering als een persoonlijk Wezen buiten onszelf, alleen omdat we deze ego-bedreigende herinnering buiten onze gedachten hebben geprojecteerd: "De figuren van Jezus of de Heilige Geest zijn in werkelijkheid de projecties (reflecties) van de herinnering aan een niet-dualistische herinnering aan God in onze dualistische geest." [\[30\]](#) De Heilige Geest is dus niets meer dan een "geprojecteerd afgesplitst deel van ons zelf", [\[31\]](#) het deel dat God herinnert.

Maar er zijn minstens twee problemen met deze definitie van de Heilige Geest als de herinnering aan God. Ten eerste gebruikt de Cursus zelf nooit iets dat lijkt op deze definitie. Het komt het dichtst in de buurt als we zeggen dat de Heilige Geest ons aan God *herinnert* (zie bijvoorbeeld [T-5.II.7: 1-5](#)), maar zeggen dat Hij ons aan God herinnert is heel anders dan zeggen dat Hij onze herinnering aan God is. Dat zou hetzelfde zijn als zeggen dat bijvoorbeeld mijn vrouw hetzelfde is aan mijn herinnering aan een reis naar San Francisco die we tien jaar geleden gemaakt hebben, als zij mij aan die reis doet denken.

Ten tweede heeft de term 'Godsherinnering' een specifieke, technische betekenis in de Cursus en is het niet synoniem met de Heilige Geest. De term 'Godsherinnering' verwijst eerder naar ons laatste ontwaken in de hemel, bereikt door God in zijn laatste stap (zie bijvoorbeeld ([W-pII.8.5](#) en [C-3.4](#))). Er is zelfs één passage die het specifiek heeft over de relatie *tussen* de herinnering aan God en de

Heilige Geest: "Ik draag in mij zowel de herinnering van U [God], *als* iemand die me daarheen leidt" ([W-pl.352.1: 7](#)), nadruk van mij). [Toelichting Simon: in de Engelse tekst staat: memory of God *and* One Who leads me to it]. Hier wordt de herinnering aan God en de Heilige Geest duidelijk afgeschilderd als verschillende dingen. Dus, in plaats van de Heilige Geest te definiëren als de herinnering aan God, denk ik dat we er verstandiger aan doen om ons te houden aan de definitie van de Heilige Geest die de Cursus zelf ons geeft: een Wezen dat God schiep als reactie op de scheiding, een Wezen dat dingen in de wereld kan doen en ook doet, om Gods heilsplan uit te voeren.

De Heilige Geest doet geen dingen in de wereld omdat zuivere, non-dualistische geest eenvoudig geen interactie kan hebben met een dualistische wereld zonder het non-dualistische karakter van de geest te compromitteren.

Dit is de kern van de zaak. Dit is de fundamentele veronderstelling die ten grondslag ligt aan alle hierboven gepresenteerde argumenten tegen het idee dat de Heilige Geest dingen doet in de wereld - de veronderstelling die centraal staat in Ken Wapnicks hele kijk op het gedachtesysteem van de Cursus. Hij legt zijn basale interpretatieve houding ten opzichte van de Cursus uit in een gedeelte van Few Choose to Listen [Weinigen verkozen om te luisteren], getiteld 'Een compromisloos niet-dualisme'. [\[32\]](#) In die sectie is een manier waarop hij zijn basisregel voor de interpretatie van de Cursus uitdrukt gebaseerd op ([H-27.7: 1](#)) waarbij hij het woord 'dood' vervangt door 'dualiteit', als volgt: 'aanvaard geen compromis waarin **dualiteit** een rol speelt. " [\[33\]](#)

In deze visie is Gods hemel zo puur non-dualistisch, zo absoluut één, dat niets daarbinnen op een of andere manier, naar vorm of vorm, in contact kan komen met een dualistische, gescheiden wereld. Als iets in dit rijk van pure geest dat zou doen, zou de zuiverheid en Eenheid kunnen worden gecompromitteerd wat onmogelijk is. Daarom, wanneer de Cursus spreekt over geest die in wisselwerking staat met de wereld (zoals wanneer ze de Heilige Geest beschrijft die dingen in de wereld doet), kan het eenvoudigweg niet letterlijk worden genomen.

Waarom drukt de Cursus zich dan zo uit? Volgens Wapnick is het doel van Jezus voor deze 'metaforische' taal om beginners op het pad te troosten door 'zijn onderwijs te verzachten met woorden die zijn studenten - altijd aangeduid als kinderen (of soms zelfs jonger) - kunnen begrijpen zonder angst. " [\[34\]](#) Deze taal letterlijk nemen is prima voor beginners, maar als we eenmaal voorbij het beginstadium zijn gegaan, moeten we kinderachtige ideeën opgeven zoals het idee van geest die in interactie is met de wereld, of we zullen 'onzelf terugplaatsen in onze jeugdwereld van feeënmoeders, de Kerstman, en God als suikeroom. ' [\[35\]](#)

Maar hoe weten we dat Wapnicks veronderstelling dat geest geen interactie met de wereld kan hebben, correct is? De Cursus zelf vermeldt dit nooit één keer; het is slechts een logische gevolgtrekking gebaseerd op een bepaalde interpretatie van bepaalde passages. Niet alleen verklaart de Cursus dit niet, maar het stelt ook talloze keren het tegenovergestelde namelijk dat de geest kan en zal communiceren met de wereld. Hoe kunnen we weten we dat ze niet bedoelt wat ze zegt? Als de keuze ligt tussen een twijfelachtige logische conclusie die nooit in de Cursus wordt genoemd en een leer die steeds weer in de Cursus wordt vermeld, welke moeten we dan kiezen?

Volgens The Circle is de laatste de logische keuze. Telkens wanneer we proberen vast te stellen wat de Cursus onderwijst, denk ik dat we op veel vastere gronden staan als we vasthouden aan wat de Cursus zelf zegt, in plaats van ongerechtvaardigde logische sprongen te maken. En trouwens, we hebben eigenlijk een heel duidelijk, onweerlegbaar voorbeeld van non-dualistische geest die in wisselwerking staat met een dualistische wereld zonder het non-dualistische karakter van de geest in gevaar te brengen. Dat voorbeeld zijn wij: het Zoonschap.

Denk aan de huidige situatie van het Zoonschap zoals de Cursus deze beschrijft. Onze ware aard is geest. Ons huis is de absolute Eenheid van de Hemel. Maar op de een of andere manier, op een manier waarvan de Cursus zegt dat deze onverklaarbaar is, zijn we erin geslaagd om onszelf ervan te overtuigen dat we iets anders zijn dan geest. Vanuit deze mentale fout zijn we erin geslaagd om een dualistische, illusoire wereld te projecteren waarmee we communiceren. Maar desondanks wordt ons verteld dat we onze spirituele aard niet echt hebben aangetast. We blijven in de Eenheid van de Hemel, die we nooit echt hebben verlaten.

Het is dus duidelijk dat het mogelijk is voor een non-dualistisch Zoonschap om op een of andere manier geestelijk van God te scheiden, een illusoire, dualistische wereld te maken en interactie met die wereld te hebben zonder de non-dualistische aard van het Zoonschap in gevaar te brengen. En dit is de clou: als dit zo is, waarom kan een non-dualistische God dan niet reageren op de afscheiding door een leraar en trooster te sturen die interactie kunnen hebben met de illusoire, dualistische wereld zonder het non-dualistische karakter van God in gevaar te brengen? ? Persoonlijk zie ik geen reden waarom Hij dat niet kan.

Conclusie

Wij van de Cirkel hebben alle reden om te geloven dat de Cursus letterlijk "precies bedoelt wat het zegt" ([T-8.IX.8: 1](#)) wanneer het ons vertelt dat de Heilige Geest dingen in de wereld doet. We zien geen reden om iets anders te geloven. Persoonlijk ben ik hier enorm door getroost, omdat het betekent dat we niet afgesneden zijn van God en helemaal alleen zijn in een nachtmerrie-wereld waar onze verre Vader ons niet kan helpen, omdat Hij er zelfs niet van weet. In plaats daarvan weet Hij in Zijn eigen Wezen dat we lijden in schijnbare ballingschap. En dus heeft Hij uit Zijn liefde voor ons de Heilige Geest geschapen, een Gids Die ons naar huis leidt met alle middelen waarover Hij beschikt. Niets is te "onzuiver" voor onze gids om te gebruiken; Hij gebruikt zelfs de illusoire wereld die we hebben gemaakt om onszelf gevangen te zetten als middel om ons vrij te maken. In de Cursus verzekert Jezus ons dat we Hulp hebben in deze wereld. Waarom neemt u hem niet op zijn woord?

[\[1\]](#) . Voor meer informatie over het script van de Heilige Geest en hoe het zich verhoudt tot het idee van de Cursus dat we verantwoordelijk zijn voor alles wat ons in ons leven overkomt, zie mijn artikel "Vragen en antwoorden over de cursus" op de website van The Circle, getiteld "Zijn alle evenementen en omstandigheden in ons leven vooraf bepaald, of hebben we vrije keuze? "

[\[2\]](#) . Zie het gedeelte getiteld "Bill's Class" in Ken Wapnick's *Absence van Felicity* , pp. 269-280.

[\[3\]](#) . Alle hieronder geciteerde werken als bronnen voor de opvattingen van Ken Wapnick worden gepubliceerd door de Foundation for *A Course in Miracles* , gevestigd in Temecula, Californië. Alle werken zijn geschreven door Wapnick; één werk, *de meest vaak gestelde vragen over 'Een cursus in wonderen'* , werd mede-geschreven met zijn vrouw Gloria.

[\[4\]](#) . *De boodschap van 'Een cursus in wonderen'* , Volume One: *All Are Called* (1997), p. 247.

[\[5\]](#) . *All Are Called* , p. 341.

[\[6\]](#) . *Christian Psychology in 'A Course in Miracles'* , 2de ed. (1e druk 1978, 2e druk, 1992), p. 38.

[\[7\]](#) . *Christian Psychology* , p. 40.

[\[8\]](#) . *Christian Psychology* , p. 41.

[\[9\]](#) . *The Fifty Miracle Principles of 'A Course in Miracles'* , 2de ed. (1e druk 1985, 2e druk 1990), p. 93.

[\[10\]](#) . *Fifty Miracle Principles* , p. 95.

[11] . *De meest algemeen gestelde vragen over 'Een cursus in wonderen'* (1995), p. 86.

[12] . *Veelgestelde vragen* , p. 119.

[13] . *Veelgestelde vragen* , p. 90.

[14] . T-9.III.6, T-9.IV.4-5, T-11.V.14, T-12.I.1, T-12.III.2 en S-2.I.3 .

[15] . Zie de discussie op pp. 137-142 van *The Message of 'A Course in Miracles', Volume Two: few choose to Listen* (1997).

[16] . *Weinigen kiezen om te luisteren* , p. 137.

[17] . *Weinigen kiezen om te luisteren* , p. 142.

[18] . *All Are Called* , p. 314.

[19] . Een vertakking hiervan is dat Wapnick het niet eens is met de opvatting van The Circle dat de Heilige Geest het script heeft geschreven voor onze reis door de wereld. In plaats daarvan: " *Wij*, de beslisser in onze gedachten, zijn degenen die onze scripts schrijven en kiezen" (*Commonlyed Questions* , p.88).

[20] . Zie *Weinig kiezen om te luisteren* , pp. 125-126.

[21] . *All Are Called* , p. 314.

[22] . *All Are Called* , p. 314.

[23] . *Veelgestelde vragen* , p. 4.

[24] . Voor meer informatie over het feit of God op de hoogte is van de scheiding, zie het artikel van Robert Perry getiteld "Does God Know We Are Here?" Dit artikel is beschikbaar in nummer # 21 van The Circle's nieuwsbrief *A Better Way* of op de website van Circle's.

[25] . *Dualiteit als metafoor in 'A Course in Miracles'* (plakset van Ken Wapnick workshop). Zie ook *Weinig keuzes om te luisteren* , p. 88, waar Wapnick zegt: "Net zoals vergeving een illusie blijft omdat het de zonde corrigeert die nooit was, moet ook de Heilige Geest een illusie zijn, omdat hij corrigeert (of vertaalt) wat nutteloos en zonder betekenis is."

[26] . *Weinigen kiezen om te luisteren* , p. 124.

[27] . Dit is een ander voorbeeld waarin Wapnick van gedachten is veranderd in vergelijking met zijn standpunt in eerdere werken. In *Fifty Miracle Principles* (p.93), een werk dat een gecombineerd transcriptie is van twee opgenomen workshops in 1985, vraagt een vraagsteller aan Wapnick: "Als de scheiding een illusie is en de Heilige Geest is ontstaan om dat op te lossen; is dan de Heilige Geest zelf ook geen illusie? " Wapnick's antwoord: "Nee, omdat God Hem heeft geschapen, het is echter een goede vraag." Het antwoord van de Cursus is dat wanneer de scheiding volledig is genezen en de Heilige Geest niet langer nodig is, Hij nog steeds bestaat omdat God hem heeft geschapen. En dan stelt de Cursus dat Hij terugkeert naar de hemel en onze creaties zegent (tekst, blz. 68) [Tweede editie: tekst, blz. 74; T-5.I.5: 5-7]. "

[28] . *Veelgestelde vragen* , p. 103.

[29] . *All Are Called* , p. 33.

[30] . *Weinigen kiezen om te luisteren* , p. 108.

[\[31\]](#) . *Weinigen kiezen om te luisteren* , p. 108.

[\[32\]](#) . *Weinigen kiezen om te luisteren* , pp. 94-99.

[\[33\]](#) . *Weinigen kiezen om te luisteren* , p. 94.

[\[34\]](#) . *Veelgestelde vragen* , pp. 85-86.

[\[35\]](#) . *Weinigen kiezen om te luisteren* , p. 69.